

Datum 2018-10-12
Dokumenttyp Yttrande
Diarienummer 2018/0124
Ert diarienummer A2018/00777/I
Handläggare Romina Ramos

Arbetsmarknadsdepartementet
103 33 Stockholm

Yttrande över SOU 2018:22 Ett ordnat mottagande – gemensamt ansvar för snabb etablering eller återvändande och den kompletterande promemorian Ett socialt hållbart eget boende för asylsökande

Myndigheten för delaktighet, MFD, arbetar för ett samhälle där alla kan vara delaktiga, oavsett funktionsförmåga. MFD lämnar följande yttrande.

Sammanfattning

MFD tillstyrker förslagen i betänkandet och har inga synpunkter på förslaget i promemorian. MFD lämnar ett antal synpunkter på betänkandet som berör:

- vikten av tillgängligheten på ankomst- och avresecentrum,
- att samhällsinformation tas fram i tillgängliga format,
- att dagsersättning kopplat till krav på deltagande riskerar att påverka personer med funktionsnedsättning negativt och
- att hälsoundersökningarna även bör användas för att identifiera stödbehov utifrån funktionsförmåga.

Myndighetens synpunkter

MFD tillstyrker förslagen och lämnar följande kommentarer på delar av betänkandet men har inga synpunkter på förslaget i den kompletterande promemorian.

6.1 Ett ordnat mottagande i ankomstcenter *samt* 8.2 Asylsökande med verkställbara beslut ska bo i avresecentrum

MFD vill understryka att många asylsökande och flyktingar som kommer har funktionsnedsättningar. Det kan handla om fysiska nedsättningar som nedsatt hörsel eller syn men också nedsättningar som initialt inte alltid är uppenbara som psykiska nedsättningar som post-traumatisk stress eller kognitiva nedsättningar.

För att alla oavsett funktionsförmåga ska kunna vistas i ankomst- och avresecenter, framförallt då de är obligatoriska, är tillgänglighet avgörande. Detta gäller hela verksamheten, både den fysisk tillgängligheten, det vill säga utformningen av lokalerna och även exempelvis tillgänglig information.

6.3.2 Samhällsinformation om vägar till boende och arbete

MFD är positiva till att Migrationsverket, i samverkan med andra relevanta myndigheter och aktörer, ska ta fram material med samhällsinformation som ska ges till asylsökande under vistelsen i ankomstcentren. För att säkerställa att personer med funktionsnedsättning kan delta och ta del av materialet bör det vara tillgängligt från början. Det kan exempelvis innebära att information tas fram alternativa format exempelvis punktskrift. Här bör även vägas in alternativa format på de vanligaste språken bland asylsökande och nyanlända.

6.3.4 Dagsersättning kopplat till krav på deltagande

MFD ser risker med förslaget att kunna minska dagsersättningen för personer som väljer att inte delta i obligatoriska insatser, som samhällsinformation och kartläggning. Betänkandet lyfter att en funktionsnedsättning eller sjukdom hos en asylsökande i vissa fall kan begränsa personer från att delta i verksamheten i samband med den alternativa lösningen som beskrivs som en aktivitetsbonus. MFD vill understryka att risken är densamma i ett system med möjlighet att sätta ner dagsersättningen.

Systemet bör därför utformas så att personer med funktionsnedsättning i största möjliga utsträckning kan delta.

6.3.5 Hälsoundersökning ska erbjudas i ankomstcentren

MFD är positiva till att hälsoundersökningar erbjuds vid ankomstcentrum. Det är viktigt att stödbehov utifrån funktionsförmåga tidigt kan identifieras hos asylsökande. För att hälsoundersökningarna ska kunna användas för detta, kan det finnas ett behov av föreskrifter och rutiner som tydliggöra att hälsoundersökningarna även syftar till att identifiera funktionsnedsättning. Rätt använda kan hälsoundersökningar generellt bidra till bättre möjligheter för personer med funktionsnedsättning att i ett tidigt skede få advekvat stöd. Det kan även finnas behov av att utveckla utbytet av information mellan de aktörer som möter den asylsökande med funktionsnedsättning för att bättre kunna planera insatser, men också för att skapa tydliga rutiner för hur remittering

till olika vård- och rehabiliteringsverksamheter ska ske¹. Det är även viktigt att centrala aktörer inom hälso- och sjukvården har kunskaper om lagstiftningen och de rättigheter som den enskilde har.²

Ärendets handläggning

I den slutliga handläggningen av ärendet har generaldirektör Malin Ekman Aldén (beslutande), sektionschef Magnus Lagercrantz och utredare Romina Ramos (föredragande) deltagit.

Myndigheten för delaktighet

Malin Ekman Aldén

Romina Ramos

---

¹ Myndigheten för delaktighet, 2017 Personer med funktionsnedsättning i asyl- och etableringsprocessen

² Myndigheten för delaktighet, 2017 Personer med funktionsnedsättning i asyl- och etableringsprocessen

